

ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ KİMLİK ALGILARININ TESPİTİ
DETERMINING TEACHERS' PROFESSIONAL IDENTITY PERCEPTIONS

Asım SEMİZER¹, İsmail IŞIK²

Makalenin Alanı: Eğitim Teknolojileri

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi

12.12.2022

Kabul Tarihi

12.12.2022

Anahtar Kelimeler

Okul,
Öğretmen,
Mesleki,
Kimlik.

Özet

Öğretmenin mesleki kimliği algısı konusu çok yönlüdür. Tarihsel, psikolojik ve kültürel faktörler, bir öğretmenin profesyonel bakış açısını etkileme potansiyeline sahiptir. Ayrıca, çalışan kimliği çelişkili veya uyumlu kimlik benlikleri olabilir. Öğretmen profesyonel kimliği, örgütsel, çalışma bağlamı ve kişisel boyutlarda çeşitli çalışma bağlamlarının toplamıdır ve her zaman istikrarlı veya pozitif olmayabilir. Araştırmaya 163 öğretmen katılmıştır. Analiz sonuçlarına göre mesleki benlik algısı, iş doyumu, mesleki motivasyon puanlarının yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Ortalama puanlara göre 46-60 yaş aralığının puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Article Info

Received

12.12.2022

Accepted

12.12.2022

Keywords

School,
Teacher,
Professional,
Identity

Abstract

The subject of perception of the professional identity of the teacher is multifaceted. Historical, psychological and cultural factors have the potential to influence a teacher's professional outlook. Also, the employee ID may have conflicting or congruent identity selves. Teacher professional identity is the sum of various work contexts in organizational, work context and personal dimensions and may not always be stable or positive. 163 teachers participated in the research. According to the results of the analysis, it was determined that professional self-perception, job satisfaction, and occupational motivation scores showed statistically significant differences in terms of age. It is seen that the scores of the 46-60 age range are higher than the average scores.

1. GİRİŞ

Öğretmenlik mesleği, sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknik gibi farklı boyutları olan, meslekte uzmanlaşmış bilgiye dayalı, öğrenmeyi gerektiren ve mesleki yapıya sahip bir meslek olarak tanımlanmaktadır (Erden, 1998). Bu tanımdan hareketle öğretmenlik mesleği, farklı dallara ayrılmış, alanında uzmanlık, bilgi, beceri ve kaynak gerektiren bir meslek olarak görülmektedir. İyi bir öğretmenin mesleki özellikleri arasında genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik profesyonelliği yer alırken; kişisel özellikler arasında profesyonellik ve öğretmenliğin aradığı rol model olma yer alır (Kavcar, 2002).

¹ Taşucu Prof. Dr. Durmuş Tezcan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Mersin, e-mail: asemizer76@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7094-9575 (Corresponding Author)

² Taşucu Prof. Dr. Durmuş Tezcan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Mersin, e-mail: ismayil_isik@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-8279-3782

Bu faktörlerin yanı sıra öğretmenin iş motivasyonu, öz yeterliliği, işine karşı tutumu, iş doyumunu, gelecek beklentileri gibi kişisel özellikleri de içinde önemlidir. Öğretmenlerin profesyonelliği ve kişisel özellikleri, öğretmenlerde mesleki kimliğin oluşmasında ve şekillenmesinde etkili olabilir. Her meslekte olduğu gibi öğretmenlik mesleğinde de profesyonellik tartışılabilir (Yirmibeş, 2017).

1.1. Mesleki Kimlik

Meslek; Bir kişinin çalışma veya beceri yoluyla edindiği, beceri ve bilgileriyle tutarlı olan ve kar karşılığında gerçekleştirdiği faaliyetler olarak tanımlanır (Goode, 1957).

Mesleki kimlik, insanların bilgi, beceri veya eğitim gerektiren bir iş veya sektörde kendilerini tanımlamak için geliştirdikleri davranış, inanç ve değerler olarak ifade edilmektedir. İnsanlar bir işe sahip olduklarında, işlerine özgü bir dizi faaliyete sahip olurlar. Bazı çalışanlar mesleğinin kimliğini benimseyip, bu kimliğe uyum sağlayarak bilgi ve becerilerini sürekli geliştirirken, bazıları ise uyum sağlamakta zorlanabilmektedir (Chreim ve ark, 2007).

1.2. Öğretmenlerin Mesleki Kimliğinin Bileşenleri

Öğretmenlerin çok boyutlu mesleki kimliğinin, bu kimliğin şekillenmesinde ve gelişmesinde etkili olan birçok faktörün sonucu olduğu düşünülmektedir. Bu konuda yapılan araştırmalarda öğretmenlerin mesleki kimliğinin boyutları farklı aşamalarda ele alındığından, literatürde mesleki kimliğin etkileri konusunda bir fikir birliğinin olmadığı söylenebilir.

Öğretmen kimliğinin şekillenmesinde Kelchtermans (1993); Beş faktörün önemini vurgular: benlik imajı, benlik saygısı, iş motivasyonu, sorumluluk duygusu ve gelecek görüşüdür. Buna göre benlik kavramı ve “Öğretmen kendini öğretmen olarak tanımlıyor mu?” sorusu belirlenir. Benlik saygısı, öğretmenlerin profesyonel olarak kendileri hakkında nasıl düşündüklerini tahmin eder. Öğretmenlik mesleğini seçmede, mesleğe devam etmede veya bırakmada kariyer motivasyonu etkilidir. Gelecek perspektifleri, öğretmenlerin gelecekteki kariyer gelişimleri hakkındaki beklentilerini ve bu konuda ne hissettiklerini içerir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Öğretmenlik mesleğinin merkezinde yer alan öğretmenin profesyonel kimliği ile öğretmenlerin nasıl davranmaları, nasıl davranmaları ve nasıl davranmaları gerektiği ve toplumdaki yerlerinin anlaşılması gerektiği konusunda normlar oluşturmalarını sağlar. Ayrıca öğretmen mesleki kimliği, öğretmen eğitimi için kritik öneme sahiptir ve aynı zamanda anlayış ve karar vermenin temelini oluşturur. Ancak mesleki kimlik, bir öğretmenin

uygulamalara ilişkin bilgi ve inançlarından çok, öğretmenin mesleki felsefesini, ilgi alanlarını, taahhütlerini, hareket etme ve iletişim kurma biçimlerini, değerlerini ve etiğini içerir.

Öğretmen kimliği, ırkı, sınıfı, cinsiyeti, dili, yaşı ve görev pozisyonu gibi birçok etkeni içermektedir. Bu faktörlerin her bir benzersiz kombinasyonu, öğretmenlerin mesleki gelişimine benzersiz bir yorum ve bakış açısı sağlar. Öğretmen adaylarının, öğretmen yetiştirme programlarında ilerleyip, günümüzün zorlu ortamlarında öğretmen olduklarında, öğretmenlik mesleğini üstlenmeleri beklenmektedir. Ancak öğretmenler, okullar ve topluluklar içindeki etkileşimler nedeniyle kariyerleri boyunca kişilik değişikliği yaşayabilirler.

1.4. Araştırmanın Amacı

Öğretmenlerin mesleki kimlik algılarının demografik özellikleriyle arasındaki ilişkinin tespit edilmesi amaç edinilmiştir.

1.5. Problem Cümlesi

Öğretmenlerin mesleki kimlik algılarıyla demografik özellikleriyle arasında anlamlı ilişki var mı?

1.6. Alt Problemler

1. Öğretmenlerin mesleki kimlik algıları yaşa göre farklılık gösterir mi?
2. Öğretmenlerin mesleki kimlik algıları cinsiyete göre farklılık gösterir mi?
3. Öğretmenlerin mesleki kimlik algıları medeni durumuna göre farklılık gösterir mi?
4. Öğretmenlerin mesleki kimlik algıları öğrenim durumuna göre farklılık gösterir mi?
5. Öğretmenlerin mesleki kimlik algıları çalışılan okulda görev yapma süresine göre farklılık gösterir mi?
6. Öğretmenlerin mesleki kimlik algıları mesleki kıdeme göre farklılık gösterir mi?

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama aracı, veri toplama süreci ve verilerin analizi açıklanmaktadır.

2.1. Araştırma Deseni

Öğretmenlerin mesleki kimlik algılarının demografik özellikleriyle arasındaki ilişkinin tespit edilmesi ilişkisel tarama yöntemiyle sağlanmıştır. İlişkisel tarama modelinde iki değişken arasındaki ilişkinin birbirlerine olan etkisi incelenmektedir (Karasar, 2009: 77). Çalışmada 163 öğretmen üzerinde Öğretmenlerin Mesleki Kimlik Algısı Ölçeği uygulanmıştır.

2.2. Çalışma Grubu

Çalışmanın örneklem grubunu 2022 - 2023 eğitim yılındaki 163 öğretmen oluşturmaktadır. Örneklem grubu Mersin ili, Silifke İlçesinden rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Cinsiyete Göre Dağılımı

Gruplar	Cinsiyet		TOPLAM	
	Kadın	Erkek	f	%
	f	f		
	129	34	163	100

Tablo 1 incelendiğinde 129 kadın katılımcı, 34 erkek katılımcı olmak üzere toplam 163 kişilik çalışma grubunun olduğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Öğretmenlerin Mesleki Kimlik Algısı Ölçeği: Araştırmada, öğretmenlerin mesleki kimlik algılarını belirlemek amacıyla “Öğretmenlerin Mesleki Kimlik Algısı Ölçeği (ÖMKAÖ)” geliştirilmiştir. Geçerliği ve güvenirliği test edilmiş, dört faktörden oluşan ÖMKAÖ, 5’li likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin birinci faktörü olan mesleki bağlılık, ikinci faktörü olan mesleki benlik algısı, üçüncü faktörü olan iş doyumu, dördüncü faktörü olan mesleki motivasyon faktörü bulunmaktadır. Katılımcıların maddelere katılım düzeylerini belirlemek için “1= Hiç katılmıyorum, 2= Katılmıyorum, 3= Orta derecede katılıyorum, 4= Katılıyorum, 5= Tamamen katılıyorum” biçiminde derecelendirilmiştir. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. Ölçeğin tümünden toplam puan elde edilememektedir. Bir alt boyuttan alınan puanın yüksek olması, öğretmenlerin mesleki kimlik algılarının oluşumunda o boyutun daha baskın ve belirleyici olduğunu göstermektedir. Örneğin iş doyumu alt boyutundan alınan puanın diğer boyutlara göre yüksek olması, mesleki kimlik algısının oluşumunda iş doyumunun daha belirleyici olduğunu ve öğretmenin iş doyumuna yönelik daha olumlu bir bakışa sahip olduğunu göstermektedir.

ÖMKAÖ’nün birinci faktörü olan mesleki bağlılık faktörüne ilişkin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .89’dur. Bu katsayı sırasıyla ikinci faktör olan mesleki benlik algısı için .85; üçüncü faktör olan iş doyumu için .82; dördüncü faktör olan mesleki motivasyon için .86’dır. Dört faktörün iç tutarlılık katsayılarının .82-.89 arasında değiştiği görülmektedir. Analiz sonuçlarına göre, hesaplanan iç tutarlılık katsayıları ölçeğin güvenirliğinin yüksek düzeyde

olduğunu göstermektedir. ÖMKAÖ'nün geliştirilme sürecine ilişkin bilgiler, bölümün en sonunda, ayrı bir başlık altında açıklanmıştır.

2.4. Veri Toplama Süreci

Anket formu Google Form aracılığıyla öğretmenlere ulaştırılmış ve yanıtlar elektronik olarak alınmıştır.

2.5. Veri Analizi

SPSS 26.0 istatistik programı kullanılarak ölçek soruları T-testi ve Anova testiyle sonuca ulaştırılmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara ve bulgulara ait yorumlara yer verilmektedir.

3.1. Birinci alt probleme ilişkin bulgular

Mesleki kimlik algısının yaş bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 2. Mesleki Kimlik Algısının Yaş Bakımından İncelenmesi

	Yaş	n	Ort.	ss	F	p
Mesleki Bağlılık	25-35	28	4,2262	,61566	1,471	,233
	36-45	68	4,4461	,61385		
	46-60	69	4,4106	,53058		
Mesleki Benlik Algısı	25-35	28	3,9107	,67087	3,086	,048
	36-45	68	4,1066	,58322		
	46-60	69	4,2391	,58069		
İş Doyumu	25-35	28	3,6786	,95582	4,442	,013
	36-45	68	3,7382	,95089		
	46-60	69	4,1362	,78926		
Mesleki Motivasyon	25-35	28	3,6548	,76164	4,061	,019
	36-45	68	3,9510	,81500		
	46-60	69	4,1498	,76384		

Analiz sonuçlarına göre mesleki bağlılık puanının yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

Analiz sonuçlarına göre mesleki benlik algısı, iş doyumu, mesleki motivasyon puanlarının yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir

($p < 0,05$). Ortalama puanlara göre 46-60 yaş aralığının puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

3.2. İkinci probleme ilişkin bulgular

Mesleki kimlik algısının cinsiyet bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 3. Mesleki Kimlik Algısının Cinsiyet Açısından İncelenmesi

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	t	p
Mesleki Bağlılık	Kadın	62	4,4516	,56972	,987	,477
	Erkek	103	4,3592	,58984		
Mesleki Benlik Algısı	Kadın	62	4,1492	,60303	,335	,648
	Erkek	103	4,1165	,60918		
İş Doyumu	Kadın	62	3,8903	,95174	-,046	,606
	Erkek	103	3,8971	,88200		
Mesleki Motivasyon	Kadın	62	3,9086	,80565	-,937	,708
	Erkek	103	4,0291	,79638		

Analiz sonuçlarına göre mesleki bağlılık, mesleki benlik algısı, iş doyumu, mesleki motivasyon puanlarının cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p > 0,05$).

3.3. Üçüncü probleme ilişkin bulgular

Mesleki kimlik algısının medeni duruma göre farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 4. Mesleki Kimlik Algısının Medeni Durum Bakımından İncelenmesi

	Medeni Durum	n	Ort.	ss	t	p
Mesleki Bağlılık	Evli	144	4,3889	,57802	-,291	,962
	Bekar	21	4,4286	,62488		
Mesleki Benlik Algısı	Evli	144	4,1163	,61231	-,692	,988
	Bekar	21	4,2143	,56061		
İş Doyumu	Evli	144	3,9153	,90394	,769	,725
	Bekar	21	3,7524	,92931		
Mesleki Motivasyon	Evli	144	3,9954	,78643	,484	,333
	Bekar	21	3,9048	,90150		

Analiz sonuçlarına göre mesleki bağlılık, mesleki benlik algısı, iş doyumu, mesleki motivasyon puanlarının medeni durum bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.4. Dördüncü probleme ilişkin bulgular

Mesleki kimlik algısının eğitim durumu bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 5. Mesleki Kimlik Algısının Eğitim Durumu Bakımından İncelenmesi

	Eğitim Durumu	n	Ort.	ss	t	p
Mesleki Bağlılık	Lisans	128	4,3438	,59296	-2,080	,400
	Yüksek Lisans	37	4,5676	,51439		
Mesleki Benlik Algısı	Lisans	128	4,0859	,62466	-1,701	,296
	Yüksek Lisans	37	4,2770	,51297		
İş Doyumu	Lisans	128	3,9406	,89947	1,217	,489
	Yüksek Lisans	37	3,7351	,92262		
Mesleki Motivasyon	Lisans	128	3,9922	,80295	,249	,976
	Yüksek Lisans	37	3,9550	,79800		

Analiz sonuçlarına göre mesleki bağlılık, mesleki benlik algısı, iş doyumu, mesleki motivasyon puanlarının eğitim durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.5. Beşinci alt probleme ilişkin bulgular

Mesleki kimlik algısının okulda görev yapılan süre bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 6. Mesleki Kimlik Algısının Okulda Görev Yapılan Süre Bakımından İncelenmesi

	Okulda Görev Süresi	n	Ort.	ss	F	p
Mesleki Bağlılık	1-5 yıl	71	4,3427	,56896	1,756	,158
	6-10 yıl	45	4,4296	,64205		
	11-20 yıl	34	4,5490	,49156		
	21 yıl ve üzeri	15	4,1778	,60246		
Mesleki Benlik Algısı	1-5 yıl	71	4,0986	,57706	1,758	,157
	6-10 yıl	45	4,0889	,63549		
	11-20 yıl	34	4,3235	,54192		
	21 yıl ve üzeri	15	3,9500	,72703		

	1-5 yıl	71	3,8817	,93110		
İş Doyumu	6-10 yıl	45	3,7511	,89357	,892	,447
	11-20 yıl	34	4,0824	,90134		
	21 yıl ve üzeri	15	3,9600	,83563		
	1-5 yıl	71	3,9765	,81518		
Mesleki Motivasyon	6-10 yıl	45	3,9111	,76012	1,341	,263
	11-20 yıl	34	4,1961	,75709		
	21 yıl ve üzeri	15	3,7556	,90384		

Analiz sonuçlarına göre mesleki bağlılık, mesleki benlik algısı, iş doyumu, mesleki motivasyon puanlarının okulda görev yapılan süre bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.6. Altıncı alt probleme ilişkin bulgular

Mesleki kimlik algısının meslekte görev yapılan süre bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 7. Mesleki Kimlik Algısının Meslekte Görev Yapılan Süre Bakımından İncelenmesi

	Mesleki Kıdem	n	Ort.	ss	F	p
Mesleki Bağlılık	1-5 yıl	17	4,2745	,59202		
	6-10 yıl	33	4,1919	,62932	2,287	,081
	11-20 yıl	38	4,4912	,60398		
	21 yıl ve üzeri	77	4,4589	,53267		
Mesleki Benlik Algısı	1-5 yıl	17	3,9559	,65691		
	6-10 yıl	33	3,9015	,57940	3,196	,025
	11-20 yıl	38	4,1579	,61901		
	21 yıl ve üzeri	77	4,2500	,57210		
İş Doyumu	1-5 yıl	17	3,9412	1,10174		
	6-10 yıl	33	3,5939	,78499	2,512	,061
	11-20 yıl	38	3,7737	1,04304		
	21 yıl ve üzeri	77	4,0727	,80453		
Mesleki Motivasyon	1-5 yıl	17	3,9216	,83773		
	6-10 yıl	33	3,7273	,76128	2,428	,067
	11-20 yıl	38	3,9035	,82712		
	21 yıl ve üzeri	77	4,1472	,77137		

Analiz sonuçlarına göre mesleki bağlılık, mesleki benlik algısı, iş doyumu, mesleki motivasyon puanlarının meslekte görev yapılan süre bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Mesleki kimlik kavramının öğretim ve öğretmen eğitiminde farklı şekillerde kullanıldığı görülmektedir. Öğretmen, kimliğin tanımına dayanarak mesleki kimliği, öğretmenin kendisi veya başkaları tarafından tanınan kimliği olarak tanımlamıştır. Bu içgörü, bir öğretmenin konuşma, eylem, iletişim, düşünme, inançlar, değerler, araçlar ve günlük deneyimleri kullanmasıyla ortaya çıkar.

Analiz sonuçlarına göre mesleki bağlılık puanının yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir.

Analiz sonuçlarına göre mesleki benlik algısı, iş doyumu, mesleki motivasyon puanlarının yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Ortalama puanlara göre 46-60 yaş aralığının puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Analiz sonuçlarına göre mesleki bağlılık, mesleki benlik algısı, iş doyumu, mesleki motivasyon puanlarının cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. İlgili alan yazında da araştırmanın bulgularının aksine öğretmen kimliğinde cinsiyete göre kadınlar lehine sonuçlara ulaşılmıştır (Eğmir ve Çelik, 2019; Erdem, 2020; Tavşanlı ve Saraç, 2016). Bu bulgu, kadın öğretmen adaylarının öğretmen olmaya daha istekli olmaları ile açıklanabilir (Kingir ve ark, 2020).

Mesleki bağlılık, mesleki benlik algısı, iş doyumu, mesleki motivasyon puanlarının medeni durum bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Göre mesleki bağlılık, mesleki benlik algısı, iş doyumu, mesleki motivasyon puanlarının eğitim durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Aslan (2016) yapmış olduğu çalışmada araştırma bulgularımızı destekler nitelikte öğretmenlerin mesleki kimlik algılarıyla eğitim durumları arasında anlamlı bir farklılık tespit edememiştir.

Mesleki bağlılık, mesleki benlik algısı, iş doyumu, mesleki motivasyon puanlarının okulda görev yapılan süre bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Mesleki bağlılık, mesleki benlik algısı, iş doyumu, mesleki motivasyon puanlarının meslekte görev yapılan süre bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir.

4.1. Öneriler

Öğretmenlerin mesleki kimlik algılarının gelişimi için etkinlikler düzenlenebilir ve bu etkinliklere okul müdürleri de dahil edilebilir.

Çalışmada öğretmenlerle bir uygulama yapılmıştır. Bundan sonraki çalışmalarda öğretmenler branşlarına göre ayrılabilir ve farklı alanlarda mesleki kimlik algıları daha detaylı olarak araştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Aslan, R. (2016). *A narrative inquiry into the professional identity formation of second career EFL teachers*, (Yüksek lisans tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Chreim S, Williams BB, Hinings CB. (2007). Interlevel influences on the reconstruction of professional role identity. *Acad Manag Ann*, 50: 1515-39.
- Eğmir, E. ve Çelik, S. (2019). The educational beliefs of pre-service teachers as an important predictor of teacher identity. *International Journal of Contemporary Educational Research*, 6(2),438-451
- Erdem, C. (2020). Exploring the relationships between possible selves and early teacher identity of Turkish pre-service teachers. *FIRE: Forum for International Research in Education*, 6(3), 94-115
- Erden, M. (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Alkim Yayınları.
- Goode, WJ. (1957). Community within a community: The professions, *Am Sociol Rev*, 22: 194-200.
- Kavcar, C. (2002). Cumhuriyet dönemindeki dal öğretmen yetiştirme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 35(1-2).
- Kelchtermans, G. (1993). Getting the story, understanding the lives: From career stories to teachers' professional development. *Teaching and Teacher Education*, 9 (5/6), 443-456.
- Kingir, S., Gok, B., & Bozkir, A. S. (2020). Exploring relations among pre-service science teachers' motivational beliefs, learning strategies and constructivist learning environment perceptions through unsupervised data mining. *Journal of Baltic Science Education*, 19(5), 804-823.
- Tavşanlı, Ö. F. & Saraç, E. (2016). Sınıf öğretmeni adaylarının oluşması muhtemel öğretmen kimliklerinin "öğretmen adayları olası benlikler ölçeği" kullanılarak incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(36), 689-703.
- Yirmibeş, A. (2017). *Öğretmenlerin aktivist ve teknisyen mesleki kimliklerinin psikolojik iyi oluşları ile ilişkisi*, (yüksek lisans tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Ankara.